

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorcijski list „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge s črtnim pečatom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
Za pol leta 12.—
Za tri mesece 6.—
Za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
za pol leta 2.60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vln. Osmirnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vln.

Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 2.— vsaka nadaljnja vrsta 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšerati oddelk „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšerati oddelk se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštahranilnični račun št. 341.632.

Brest-Litowsk in Bjelostok zasedena. - Zasedovanje Rusov na vsej črti

Novi boji na Kurskem. - Novi napadi Italijanov pri doberdobski planoti zopet odbiti. - Navali na Tirolskem zavrneni.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 26. (Kor.) Uradno se objavlja: 26. avgusta 1915, opoldne.

Trdnjava Brest - Litowsk je padla.

Ogrska deželna bramba generala Arza je iztrgala večeraj sovražniku jugozapadno trdnjavo se nahajajočo vas Kobylany prebila s tem zunanjo utrdbeno črto in prišla sosednji utrdbi za hrbet. Zapadno-gališka, slezijska in severnomoravska armadna pehota je istočasno zavzela z naško utrdbo južno kraja Korosčina. Nemške čete so zavzele tri utrdbne severozapadne fronte in so zasedle danes zjutraj na železniškem mostu se nahajajočo citadelo.

Med tem so potisnili zavezniški sovražnik tudi preko Ljesne in gozdovja in močvirja jugovzhodno Bresta - Litowskega.

Tudi naša iz Kowela v severni smeri zasledujoča konjenica je vrgla ruske zadnje oddelke pri Bucinu in Wyzwi.

Pri armadah v vzhodni Galiciji ničesar novega.

Namestnik šefa generalnega štaba, pl. Höfer, fml.

Rusko umikanje.

»Ruskoje Slovo« tako-le opisuje umikanje Rusov iz postojank ob Bzuri: Že koncem . . . je bilo izdano povelje, da se iz mest odpeljejo vsi predmeti iz bakra, medij, železa itd. Vsi tovarniški stroji so se sistematično razložili ter s kotli, cevimi in jermeni odpravili v notranjost Rusije. Ob enem se je ukazalo kmetom, da spravijo žito. Vsaka kmečka družina si je morala pridržati za en mesec živin, ves ostali pridelek pa izročiti vojaški oblasti, ki je potem pridleke uničila ali pa odpravila v notranjost, kmetom pa izplačala primerno odškodnino. Vojaški so kmetom pomagali žeti še nezrelo žito. Gotove vrste žita, kakor rž, ječmen, pa tudi krompir so uničili s posebnimi stroji, ki so jim nadeli ime »pljuščilka«. Ko so bili odpejani stroji in končana dela na polju, so jeli odhajati uradniki in za njihni ostalo prebivalstvo. Ostalo so dovršili saperji, ki so vse uničili, kar bi moglo koristiti sovražniku. Posebno veličastna je bila »likvidacija« mesta Zirardov. Ondi je ostalo pod milim nebom le nekaj sto oseb osamelih starcev in stark ter žensk; ki niso hoteli zapustiti svojega stanovanjskega. Proti 4. uri popoldne so začeli saperji svoje delo. Drug za drugim so padali ogromni tovarniški dimniki — 11 po številu. — kakor bi jih pokosil. Med bučanjem pirotehničnih patron se je požar širil in divjal. Ognjeno morje pokrilo prostor, kjer so prej stale znane velike »zirardovske manufakture«. Samo v poslopju nove predilnice je stalo 2800 velikih strojev. Zraven je gorela mizararska delavnica, oddelek za nogavice, oddelek za barvane tkanine, ogromno poslopje za sušenje predvaja, vodni stolp itd. Vse, kar uprava ni odpeljala, je zgorelo.

Z avstrijsko-italijanskega bojišča.

DUNAJ, 26. (Kor.) Uradno se objavlja: 26. avgusta 1915, opoldne.

Na doberdobskem oddelku so Italijani večeraj opoldne znova napadli Monte dei sei Busi. Bili so — kekor vedno — odbiti.

Pred goriškim predmostjem mir.

Na ostali primorski fronti se je vršil mestoma srdit topovski boj, tako posebno v ozemlju Bovca, kjer se sovražna pehota previdno približuje.

Ze večeraj odbiti napad na severni oddelk ostanote Lavarone je bil izvršen s močnimi sovražnimi silami. Po deset-

dnevem, tudi po noči trajajočem srditem obstreljevanju naših utrd, je sovražna artiljerija predvčerajšnjim zvečer z največjo hitrostjo obstreljevala fronto Cima di Mezzena-Basson. Do polnoči je obstreljala naše postojanke s krogliami vseh kalibrov. Nato je prešlo več pešpolkov in alpskih bataljonov v napad. Naše lra-brbe tirolske čete in strelci, podpirani odlično od gornjovrškiških strelcev in artiljerije, so odbili vse naskoke. V jutranji urah je bil sovražni napad definitivno zlo-mljen. Samo v ovirah se nahaja 200 mrtvih Italijanov. Iz tega je mogoče izprevideti, koliko žrtve je stal ta napad. Mi smo imeli le neznatne izgube.

Eden naših letalcev je večkrat zadel z bombami municijsko tovarno v Brescii.

Namestnik šefa generalnega štaba, pl. Höfer, fml.

Poročilo Cadorne.

DUNAJ, 25. (Kor.) Iz vojnega poročevalskega stana se poroča: Poročila so-vražnih generalnih štabov:

Italija, 23. avgusta. — V gornji dolini Cordevole je poizkusil sovražnik popoldne 21. t. m. nepričakovan napad na našo obrambno postojanko na grebenu, ki se spušta s Col di Lana proti Salesei. Čeprav je bilo pred napadom živahno streljanje in metanje ročnih bomb, je bil napad popolnoma odbiti.

V oddelku Tolmina so se razvijale napadalne operacije v tem ozemlju metodično in s stalnim napredovanjem.

Na kraški planoti so naše čete z nenadno izvedenim nočnim napadom zasedle nekaj zelo močno utrjenih sovražnih strelskih jarkov, ki so tvorili oviro za prodiranje našega levega krila. Slabi napadi sovražnika na naše nasprotno krilo v oddelku Monte dei sei Busi so bili odbiti z lahko.

Odstavljeni laški generali.

Iz vojnega tiskovnega stana se je poročalo 23. t. m.:

Popolno izjalovljenje vseh dosedanjih poizkusov, da bi Italijani prodrli avstro-ogorsko fronto, je stalo celo vrsto visokih laških častnikov njihova mesta. Nič manj kot trije poveljujoči generali so bili za kazen odstavljeni in prav tako tudi pet divizionarjev in brigadirjev.

Posebno pozornost je pobudila v Italiji že javljena odstavitev generala Ragnia, ki je veljal za enega najmožnejših poveljnikov v laški armadi. Ragni je poveljeval prvi armadni zbor, ki se dopolnjuje v Piemontu in ima poveljništvo svoj sedež v Turinu. Zato se smatra tudi nekako za telesni zbor laškega kralja. Ta armadni zbor je imel nalogo, da zavzame višino nad Podgoro, ki leži pred Gorico na zapadnem bregu Soče in zanira pot v Gorico.

Laški kralj je

na Ragnijevo povabilo osebno prišel v spremstvu načelnika generalnega štaba generala Cadorne pred Podgoro, a je namesto pričakovane vhoda v mesto Gorico moral doživeti katastrofalni poraz svojih vladarski hiši posebno dragih brigad, polkov št. 1 in 2, in brigade »Pistolaj«, ki jo tvorita polka 35 in 36. Silno ogorčen, je pozval kralj Ragnia na odgovor, pri čemer sta se Ragni in Cadorna hudo sporekla, in se je končno svržen s odstavitvijo generala Ragnia.

Da italijanski častnikom ne manjka poguma, dokazuje visok odstotek padlih

štabnih oficirjev. Dosedaj sta, kolikor je znano, padla na italijanski strani dva generala, en polkovnik-brigadir, devet polkovnikov polkovnih poveljnikov in kakih štirideset drugih štabnih častnikov.

Italijani ponovno osredotočujejo svoj napad ob Gornji Soči proti toliminskemu predmostju, toda doslej brez uspeha.

Italijanska ropanja.

Dunaj, 23.

(Kor.) — Iz vojnega poročevalskega stana se javlja:

Pri italijanskem vojaku Mateju Attimonegliu, 4. stot. 29. pešpolka, ki je padel vzhodno Gradišča, so našli dnevnik, iz katerega posnemamo naslednji opis, ki je značilen za obnašanje Italijanov:

»Od trenutka, ko smo stopili v tržaško deželo, smo šli skozi mnogo in premnogo krajev, kjer nismo našli nobenega civilista. Vsi so bili pobegnili, zapustili so svoje hiše, svoja posestva, svoje pohištvo in svojo deželo.

Kakor hitro smo prišli v tak kraj, smo našli vse zapuščeno in hiše vse opustošene. Opustošene od nas. Sicer nihče izmed nas ni mogel vzeti s seboj teh stvari, ker se dostikrat že lastne vržje proč. Toda v upanju, da se najde kaj denarja ali dragocenosti, se ni delalo drugega nego odpiralo zaklenjene omare, pisalne mize in skrinje. Vsa obleka se je potegnila ven in se ni več položila nazaj. Vse je ostalo zmetano po tleh in brez usmiljenja se je hodilo po obleki. Potem smo prišli v mesto Gradišče, lepo, krasno mesto z velikimi palačami.

Tu se je videlo v hišah obleko razmetano po tleh, perilo, hišno orodje, okraski z oknov in balkonov v kuhinjah. Po vseh hišah so bile sobe polne predmetov iz litega železa, bakra, brušenega stekla in porcelana, česar vsega je bilo tu v izobilju, ker so tu, ali bolje rečeno v bližnjem Trstu velike tovarne za te predmete.

Ko smo stopili v te hiše, smo bili čisto iz sebe, ko smo videli tako posodo in drugo. Bilo nam je žal. S seboj vzeti nismo mogli ničesar. Storit nismo mogli nič drugega nego si napolniti žepe in mnogokrat tudi torniste s takimi stvarmi in hlačami, ki bi bile pri nas doma (v Pulji) za nevestinsko opremo. Treba je pa upoštevati, da so šli pred nami že drugi oddelki skozi, tudi bersaljeri, ki so izvedli prve napade in našli v rešnici dobre stvari.

Prišlo je na dan, da se je v Gradišču vlomila oklopna blagajna in denar uropal. Pregledali so torniste vseh vojakov, ki so šli skozi mesto, in našli 500.000 lir. — Drugi dan so našli 12.000 lir iz neke druge blagajne.

Vsi ti vojaki in tudi en častnik, pri katerih se je našel denar, so prišli v sodno preiskavo.

Z avstrijsko-srbskega bojišča.

DUNAJ, 25. (Kor.) Iz vojnega poročevalskega stana se poroča: Na jugovzhodni fronti je med stalnimi praskami za-znamovati včasih zmeren artiljerijski o-genj. V bližnji Zemuna je bil en avstrijski patruljni čoln živahno obstreljevan od srbske artiljerije, a brez uspeha. Sovražni letalci se često pojavljajo nad Banatom, pri čemer krenejo včasih tudi čez rumunsko ozemlje.

Na črnogorski meji so poskušali manjši sovražni oddelki pri Bileci in vzhodno Trebinju z napadi, da bi pregnali naše poljske straže, razrušili telefone in uničili žetev. Vsi napadi so bili odbiti z izgubami sovražnika.

solzo. Ob enem pa je tudi nekoliko zaostal za drugimi.

Ana, ki je šla prva, je obstala pred Mignonne. Mignonne je pogledala kvišku in uprla svoje nekoliko plašne, velike oči v prihajajočo. Najbrž je spoznala miss Dudleyevo, kajti izraz veselja in spoštovanja se je bil pojavil v ljubkem licu. Pri-jela je Ano za roko ter si jo pritiskala na ustnice, šepetajoč besede:

— Hvala ti, moj ljubi angel, hvala ti, da se me še spominjaš in si me obiskal zopet.

— Kako vam je, draga moja? — jo je vprašala Ana.

— V nebesih se ne trpi, — je odgovorila Mignonne, — ali če se trpi, se trpi samo zaradi spominov . . . in jaz se ne spominjam več . . .

— Kaj? Ali ste pozabila vse?

— Vse!

— Celot tiste, ki ste jih ljubila na tem svetu in ki so ljubili vas?

— Ne, dobri moji angeli Tistih, oziroma

Z nemško-ruskega bojišča.

BERLIN, 26. (Kor.) Veliki glavni stan, 26. avgusta 1915:

(Armadska skupina generalfeldmaršala Hindenburga.) Pri Bavsku in Schönbergu (jugovzhodno Mitave) so se razvili boji.

Vzhodno in jugovzhodno Kovna se boji nadaljujejo. Pred Olito se bližajo naše čete predpostojankam sovražnika. Med Sejmim in Mereczom (ob Njemenu) je bil sovražnik vržen. Tudi v gozdu vzhodno Avgustova prodirajo deli Eichhornove armade proti vzhodu.

Dalje južno se vrši boj za oddelk Beresowke. Naše sprednje čete so prispele v Bjelostok. Armada generala Gallwitzja je vrgla sovražnika pred Orlanko (severno in jugovzhodno Bielska).

(Armadska skupina princa Leopolda bavorskega.) Težko premagani sovražnik se umika v notranjost gozda Bielowieške. Drži se le še južno gozda, v ozemlju severozapadno Kamienieca-Litowskega.

(Armadska skupina generalfeldmaršala Mackensena.) Trdnjava Brest - Litowsk je padla.

Med tem ko je avstrijski armadni zbor generala pehote Arza večeraj popoldne po boju zavzel dve utrdbi zapadne fronte, je brandenburški 22. rezervni armadni zbor zavzel z naskokom utrdbne severozapadne fronte in uskl. ponoči v glavno utrdbo. Sovražnik je nato opustil trdnjavo.

Na vsej fronti skupine od gozda Bialoweske do močvirja v Pripjetu (jugovzhodno Bresta - Litowskega), je zasledovanje v polnem teku.

Vrhovno armadno vodstvo.

Z zapadnega bojišča.

BERLIN, 26. (Kor.) Veliki glavni stan, 26. avgusta 1915:

Zapadno bojišče.

Severno Beau Sejourja v Sampanji smo predvčerajšnjem osvojeno razstreljeno kotlino obdržali kljub francoskim napadom.

Dve sovražni letalski brodomji ste metali večeraj bombe v Saarthal, nad in pod Saarlonis. Več oseb je bilo ubitih ali ranjenih. Stvarna škoda je nebitvena. Pred startom so bila brodomja v pristanišču Nancy napadena z dobrim uspehom od naših letal. Eno letalo se je vžgalo in je padlo pri Bohenu, drugo je prišlo pri Remilly z letalci vred nepoškodovano v naše roke, tretje je bilo od enega nemških bojnih letalcev pri Arracourtu (severno Luneville) tik pred francosko črto pišljeno, da je pristalo in je bilo razrušeno po naši artiljeriji. Četrto je v ognju naših obrambnih topov pri Molvronsu (južno Nomeny) pristalo za sovražno fronto.

Vrhovno armadno vodstvo.

Poincare in belgijski kralj na fronti.

PARIZ, 25. (Kor.) Belgijski kralj je posetel v spremstvu Poincareja, vojnega ministra Milleranda in generala Joffra francosko fronto ob Aisni, Oisi in Somme, postojanke pri Lunevillu, Grand Couronne in pri Nancy, kakor tudi razna oporišča.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 25. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča:

Na raznih frontah se ni zgodilo ničesar pomembnega.

HAAG, 24. (Kor.) »Nieuwe Courant« poroča, da je v bojih pri Dardanelah padel angleški brigadni general Baldwin.

tistega nisem pozabila . . . kajti prišel je sem gori k meni in vidim ga vsak dan . . .

— Koga mislite, Mignonne?

— Koga naj bi mislila, če ne njega . . .

svojega Karla? . . .

— Potemtakem ga vidite?

— Kedar ga hočem . . . hočem pa vedno.

— Ali je tu?

— Da, tu je, v tem koticu nebes, čisto blizu mene. Moj glas je prodril do njega . . .

iskal je moje truplo . . . dolgo ga je iskal . . . mislil si lahko, kako sem se veselila njegovega iskanja . . . In ljubi bog, ki je videl najino srečo in najino ljubezen, je dovolil Karlu, da ostane pri meni. Od onega dne se nisva ločila več in ljubiva se iz vse duše.

Te zadnje besede je izrekla Mignonne z izrazom nekega posebnega vžičenja in blaženstva.

— Kje pa je Karel v tem trenutku?

— Tu, prav čisto blizu mene! . . .

— Ali bi ga ne mogla videti?

— Ne.

Važna seja srbske skupščine.

NIŠ, 24. (Kor.) Današnja (tretja) tajna seja skupščine je trajala do 1/11. Spoznamo s skupščino je otvoril predsednik po odmoru 15 minut sejo slovesno. Sprelet je bil sledeč dnevni red, ki ga je odobrila vlada:

Potem ko je skupščina vzela za znanje izjave vlade in izjave, podane ji v tajni seji, izkazuje padlim junakom svoje spoštovanje in obnavlja svoj sklep, da hoče na strani zaveznikov nadaljevati boj za osvoboditev in združenje srbsko-hrvatsko-slovenskega naroda za ceno neizmernih žrtev in za ohranitev življenjskih interesov naroda. Skupščina odobruje politiko vlade in preha na dnevni red.

Po prečitaniu izjave nacionalistične stranke, ki navaja vzroke, radi katerih nacionalisti ne odobravajo prehoda na dnevni red, je bil kot prihodnji razpravni dan skupščine določen 4. oktober; vendar pa se zamore skupščina eventualno sestati tudi prej.

Seja je bila nato zaključena.

LUGANO, 25. (Kor.) »Corriere della Sera« je sicer zadovoljen z dnevnim redom skupščine, vendar pa poudarja, da ni spoznat niti obsega odstopa Srbije na ozemlju Bolgarski niti veličine zato formuliranega pogoja. Po njegovem mnenju hoče Srbija tako potrebno žrtve izvršiti le po uresničenju maksimalnega programa srbskega iredentizma, torej niti oddaleč takoj.

Razglas

Ker so izčrpane zaloge moke za kruh, mešan s koruzo, moremo naznanjati prebivalstvu, da začnemo od nedelje 29. avgusta dalje, izdelovati samo kruh iz čiste pšenice moke.

Novi enotni kruh, ki se bo izdeloval pod nadzorstvom aprovizacijskega odbora, se bo prodajal v vseh dosedanjih prodajalnah, ki jih je izbral odbor, in zadrugah tržaskih prodajalnah

po 60 vinarjev enokilogramski kržič.

Ker bo aprovizacijski odbor natančno nadzirati izdelovanje in določal količino testa, ki ga je treba za kržič, se odpravi prodaja po teži in se uvede prodaja po kosu, in to v korist prebivalstva, da se bo prodaja vršila hitreje.

Kupec pa bo imel pravico, da se v istem prodajnem prostoru lahko na tehtnici preprča, ali kupljeni kržiči res tehtajo toliko. Noben prodajalec ne bo imel pravice zahtevati višje cene za več tehtajočih kržiče.

Po § 8. ministrske naredbe, izdane 11. avgusta 1915. l. drž. zak. št. 231, so vsi prodajalci kruha dolžni postreči kupcem tudi s kosi kruha, v kakršni količini se zahtevajo. V tem slučaju se prodaja po teži.

Za aprovizacijski odbor:

C. kr. namestništveni svetnik vit. Hlgin pl. Scarpa, l. r.

Razglas.

Vpisovanje na občinskih ljudskih šolah v mestu in v okolici za šolsko leto 1915/1916. se vrši v dneh 1., 2., 3. in 4. septembra t. l.; redni pouk prične kakor vsako leto, dne 16. septembra.

Obvezani za obiskovanje ljudske šole so vsi otroci od 6. do dovršenega 14. leta, izvzemši tisti, ki obiskujejo kake višje šole ali pa se nahajajo v razmerah, omenjenih v točkah b, c, in d pričujočega razglasa.

— Zakaj ne?

— Prihajaj samo, kedar sem sama . . .

če je kdo pri meni, ga skrivam iz strahu . . .

— Iz strahu?

— Da, iz strahu, da ne bi mi kdo vzel mojega Karla . . . kajti tu je še več žensk in jaz sem ljubosumna . . .

Istočasno se je Mignonne nezaupno ozrla vsenaokoli. Ana je tedaj pomignila Karlu, naj stopi bliže.

Karel je storil tako.

Bil je tako silno razburjen, da je komaj še mogel stati na nogah.

Ana ga je prišla za roko in jo položila v Mignonnino.

Mignonne je stopila korak nazaj in je začudeno pogledala Karla. Zdelo se je, kakor bi si prizadevala, da bi zbrala misli, kajti sedaj si je položila roko na oči, sedaj pa je zopet dvomeče in vprašujoče pogledovala okoli stoječe. Ustnice so se jej pregibale, kakor bi hotela govoriti, toda spraviti ni mogla niti glasu iz ust.

(Dalej).

PODLISTEK

GREŠNICE.

Roman. — Francoski spisal Xavier de Montépian

— Bog daj! — je pošepetal Karel.

Voz je obstal in naša mala družba je izstopila. Vprašali so, ali je mogoče govoriti z doktorjem Blancheom, in le-ta je prišel takoj, da sprejme svoje goste. Po-vedal jim je najprej, da se Mignonnino stanje ni izpremenilo čisto nič. Ana mu je razložila svojo teorijo o nenadnih in nekako homeopatičnih ozdravljenjih ter je navedla v podkrepitev svojih nazorov konec več veseljoiger. Učeni zdravnik jo je poslušal smehljaje.

— Kakor se mi zdi, niste mojega mnenja, gospod doktor? — je vprašala Ana nekoliko v skrbeh.

— Res, ne popolnoma, — je odvrnil zdravnik; — romanski uspeh, ki se ga na-

dejate, sicer ni nemogoč, vsekakor pa ni verjeten. Sicer se pa pokaže kmalu. Bolnica je na vrtu . . . blagovolite priti z menoj?

Vsi štirje so šli takoj na vrt. Vreme je bilo lepo, toda mrzlo; blede zimsko solnce je jasno sijalo na brezoblačnem nebu. Na brezlistnih vejicah drevja in grmičja so se svetilkali kristali slane kakor brezštevili demanti. Bolniki v zavodu so deloma posamezno deloma pa v majhnih skupinah hodili po drevedih, pusitih z drobnim peskom. Zdravnik je peljal svoje goste v najoddaljenejši del vrta in tam so našli v drevedu, vzporednem z zidom, mlado deklico.

Ta mlada deklica je bila s svojim ble- dim obrazom in k tlom obrnjenim pogle- dom

Otroci, ki so obvezani obiskovati mestne (občinske) ljudske šole, se morajo v dneh 1., 2., 3. in 4. septembra priložiti za vpis na mestni šoli lastnega okraja in sicer v spremstvu svojih starišev ali zakonitih namestnikov; priložiti se morajo, tudi če so v preteklem letu bili že učenci iste šole.

Po navadi otroci, ki bivajo v onih delih ulic, ki tvorijo mejo med dvema šolskima okrajema, lahko obiskujejo eno ali drugo dotičnih dveh šol.

Razen tega slučaja in kadar ima šola lastnega okraja odgovarjajoči razred, se bode samo v izjemnih slučajih in iz posebnega uvaževanja vrednih razlogov dovolilo, da bi kak otrok obiskoval mestno ljudsko šolo kakšnega drugega okraja.

Mesto vpisa v zadevne šole pa morajo biti tekom meseca oktobra naznanjeni od starišev, oziroma njihovih zakonitih namestnikov mestnemu statistično-analitičnemu uradu (ulica SS. Martiri št. 4/L.):

a) otroci (dečki in deklice), ki že obiskujejo ali ki bodo obiskovali kako šolo ali učni zavod izven Trsta;

b) otroci, ki uživajo, oziroma bodo uživali domač pouk;

c) otroci, ki vsled duševne ali telesne napake ne morejo obiskovati nobene šole in

d) končno oni otroci, ki jih je, ne da bi bili dovršili 14. leto starosti, do danes iz kakršnegakoli razloga oprostil politična oblast obiskovanja šole.

Kdor se ne bi pokoril tem odredbam, zapade kazni, ki jo določa ministerijalna naredba z dne 30. septembra 1857., drž. zak. št. 198.

Trst, 26. avgusta 1915.

MESTNI MAGISTRAT.

Razglas

glede desinficiranja stanovanj in pohištva ob priliki selitve.

Pri selitvah je treba na vsak način paziti na to, da se ne nalezijo in prenesejo kužne bolezni, bodisi po obleki, po posteljnem in telesnem perilu, po raznih predmetih pohištva itd., ali pa z nastanitvijo v okuženih prostorih.

Zato se vsem onim družinam, ki imajo menjati stanovanje, kjer bi se med njihovimi svojci ali sosedstvom, oziroma njihovimi podnajemniki nahajale osebe, ki bolehalo ali so v najno ejšem času bolehalo na nalezljivi bolezni, vstevši tuberkulozo, kakor tudi na koki, četudi lahki črevesni bolezni, najtoplejšje priporoča, da naznanijo to pravočasno mestnemu fizikatu ulica Cavana 18, I. nadstropje, ki bo, ako bo treba, dal pred transportom razkužiti eventualno okužene premete ter bo v slučaju potrebe odredil tudi desinficiranje prostorov.

Trst, 26. avgusta 1915.

Mestni magistrat.

Razne politične vesti.

Vojna napoved Italije Turčiji. Zgodovina mednarodnih vojn kaže, da bi kak država v kratki dobi štirih let vdrgnila napovedala vojno isti državi. Sedanji ultimatum Italije se utemeljuje s tem, da turška vlada ni dovolila raznim italijanskim podnikom odhoda iz Azije na fronto ob Soči. To postopanje turške vlade pa je le naravna posledica dejstva, da je Turčija zavzela naše monarhije v sedanji svetovni vojni.

Vsa znamenja kažejo, da je do sedanje napovedi vojne od strani Italije prišlo le zato, ker so vlasti tropsporazuma zahtevale sodelovanje Italije na dardanelških operacijah. Istotako opravičena se nam zdi domneva, da je Italija le nerada — torej prisiljena — privolila v to zanjo skrajno neljubo, torej zelo riskantno podjetje. — Pred par dnevi smo zabeležili vest iz Petrograda, kako da ruski intelektualci bridko tožijo, da niste Anglija in Francija skozi mesec ne storili, da bi militarno razbremenili Rusijo, dočim je ta poslednja začetkom vojne krvavela in pretrpela krvave poraze v prvi vrsti v ta namen, da razbremenijo Francoze, kar se je tudi zgodilo. Druge vesti trde, da je Rusija zahtevala od svojih zavaznikov na zapadu, naj začno z ofenzivo, da bodo s tem Nemci primorani, da del svojih vojnih sil prelože z vzhoda na zapad. Toda Anglija je po svoji lepi stari navadi skrbela najprej za — svojo kožo po tistem znanem reku, da je previdnost hrabrosti najboljši del. Izgubila se je akcija, ki bi mogla njej primesti poraz. Da pa vendarle potolažijo Rusijo, jej nudi nadomestila na Dardanelah, a to nadomestilo naj da sedaj — Italija! Ta naj gre po kostanj v žerjavico! Zato je diktirala Italiji soudeležbo na dardanelških operacijah. Diktirala — pravimo. Italija se nahaja sedaj v strašnem položaju. Mora se pokoriti Angliji, ker je zašla v popolno finančno odvisnost od angleških blagajen. Govori se, da pošlje Italija na Dardanelah armadni zbor 200—300.000 mož. Kje ga vzame. Na avstrijskih mejah beleži po treh mesecih vojne le neusphe. Zato je menda izključeno, da bi se hotel Cadorna na tej fronti oslabil. Italija bo morala torej svoj dardanelški kontingent drugod — naribati. Sedaj je vprašanje, ali bo soudeležba Italije mogla povzročiti izpremembo položaja na Dardanelah? Ali ne bo Italijanov preganjala ista zla usoda, ki jim je bila zvesta spremeljevalka na vsi njihovih dosedanjih vojnih akcijah, kolikor daleč sega spomin sedanjega človeškega rodu, in ki jih tudi sedaj v krvavi borbi ob Soči ni zapustila? Nočemo preokrovati, spominjajoč se stare resnice, da tudi vojna sreča je okrogla. Ali to eno moremo reči: če konec dardanelških operacij ne bo odgovarjal pričakovanjem

prejšnjega tropsporazuma, potem bo Italija v močvirju do glave: brez pridobitev, v gospodarski sužnosti, brez militarnega ugleda.

Domače vesti.

Čitateljem „Edinosti“ v Gorici naznanjamo, da se prodaja naš list v Gorici v tobakarnah: Howanski na Kornju in Sardagna v Carduccijski ulici.

† Josip Golja-Kranjc. S tem možem, čigar smrt smo javili včeraj, izginja mož, ki se je nekaj — dokler ga ni začela mučiti bolezen, ki ga je sedaj položila v grob — kaj živo udeleževal narodnega življenja. Bil je navdušen član tržaškega »Sokola«, več let njega odbornik in par let predsednik »Tržaškega podpornega in bralnega društva«. Svoje narodno mišljenje je s svojo vrlo soprogo povsod in ob vsaki priliki kazal tako neustrašeno, da so nasprotniki njegovi kavarni na Acquedotto posvečali posebno pozornost. Ni bilo razburjenih časov — na katerih je bilo tržaško življenje vsled narodnostnih in političnih bojev vedno dovolj bogato — da ne bi bila Kranjčeva kavarna predmet sovražnih demonstracij, dejanskih napadov in vandalskih činov. Tako n. pr. tudi ob znanih dogodkih na trgovski akademiji Revoltella. Toda nasprotniki so se varali v svojem pričakovanju, da vloga Kranjca prestrašijo. Vrlemu pokojniku pokladamo v imenu slovenske stvari cvetko hvaležnosti na mrtvaški oder.

Pogreb pok. poštnega kontrolorja Mihaela Kuščarja se je vršil včeraj predpoldne ob udeležbi, primerni sicer sedanjim časom in razmeram, ki pa je vendar pričala, koliko ljubavi in spoštovanja je užival pokojnik ne le med svojimi uradnimi tovariši, ampak med tržaškimi Slovenci sploh. Ob mrtvaškem vozu so tvorili poštni uslužbenci spalir. Blagi pokojnik počiva v miru! Pogreb je pridelilo novo pogrebno podjetje prav ukusno in je toplo priporočamo našincem.

S sekro. 18letna Marija Gjurgjevičeva, ki stanuje v ulici della Madonna št. 28, je včeraj dopoldne cepila drva. Pri tem se je pa s sekro vsekala v levo roko pod laktom ter se precej težko ranila. Morala je na zdravniško postajo, kjer ji je zdravnik izpral in obvezal rano.

Umrli so: Prijavljeni dne 26. t. m. na mestnem fizikatu: Batič Brunon, 4 let, Rocol št. 918; Katarinič Beatrika, 61 let, ul. di Tor di S. Lorenzo št. 2; Foscati Josip, 56, zagate del Buso št. 5; Golji-Kranjc Josip, 51 let, ul. dello Acquedotto št. 22; Košlina Matej, 72 let, ul. Fulvio Testi št. 8; Nedok Ivan, 24 let, Sv. Marija Magdalena zgornja št. 659; Piščanc Karmela, 3 leta, pri Piščancih v Rojan; Camperle Marija, 33 let, Sv. Marija Magdalena zgornja št. 253. — V mestni bolnišnici dne 26. t. m.: Fontanot Anton, 59 let; Lapanja Mira, 23 let; Urban Josipina, 82 let.

Kolera v Trstu.

Poročilo o stanju kolere dne 26. avgusta 1915
Dne 26. t. m. je bilo v zdravniški oskrbi: 31
Novi slučaj: 2
Okrevalo (oseb): 2
Umrlo (oseb): 2
Ostalo v zdravniški oskrbi (oseb): 31
Nova dva slučaja sta se pojavila v ulici Boccaccio st. 17 pritličje in Vrdel št. 1356.
Bacilonosci v opazovanju: 12
V vili Sartorio je na opazovanju: 30

Bavol.

V počenjenju spomina svojega pokojnega bratrance, g. Mihaela Kuščarja, c. kr. poštnega kontrolorja v pokoju, darujete gospica Marija Duša in gospa Katarina Čotičeva vsaka po K 5 za družbo sv. Cirila in Metoda.

Popravek. Dar učiteljev in učencev italijanske mestne ljudske šole na Vrdeli v koristi vojakom na bojišču je znašal K 1030 in ne K 10, kakor se je pomotoma objavilo.

Vesti iz Gorishe.

Iz Ajdovščine. Kakor običajno se je tudi letos v Ajdovščini obhajal rojstni dan Njeg. Velikanstva in sicer že 86., prav slovesno. — Na predvečer velikega praznika se je vršila bakljada. Mnogobrojni sprevid vojaštva in meščanstva, na konjih in peš, z bakljami in balončki, se je vil pevajoč in radostno vzdikajoč izpred tovarniškega pošlopja skozi Šturje in Ajdovščino do pred »začasno« c. k. okr. glavarstvo. Lavričev trg je bil slavnostno okrašen, po hišah so vihrale zastave in okna so bila razsvetljena. Slavnostna nagovora g. majorja Honarskega v Šturjah, kakor tudi gosp. Žnidarčiča v Ajdovščini, izzvala sta veliko navdušenje, zlasti zadnji, ki je bil vsem lahko razumljiv. Po sprevidu se je vršil banket na čast Najvišjemu jublatu. Drugi dan ob 9 se je pela na Lavričevem trgu vojaška maša in Tedeum, ki so se je vdeležile vse tujkajšnje korporacije in mnogobrojno občinstvo. Vse je praznovalo pomenljivi dan v srčnih vzdihih, naj boja previdnost čim prej uresniči želje preljubljenega vladarja. Mislili smo tudi na premožne druge, ki že nad leto dni krvave v zvesti brambi Njega in domovine. Tudi njim smo dolžni hvaležnosti; in da se položijo vsaj mali obližek na njih skeleče rane.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

POSOJILA DAJE
za vknjižbo 5 1/2 %
na menice po 6 %
na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru
ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE.

HRANILNE VLOGE
sprejem od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po 4 1/2 %
Večje stalne vloge in vloge na tek. račun po dogovoru.
Rentni davki plačuje zavod sam. — Vloge se lahko po eno kremo. — ODDAJA
DOMAČE NABAVILNIKE (HRANILNE PUBECE).

registrirana zadruga z omejenim poročitvom
TRST - Piazza della Caserma živ. 2, I. nad. - TRST
(v lastni palači) vhod po glavnih stopnicah.
Poštno-branilniški račun 16.004.
TEGEFON št. 562
Ima varnostno celico (safe deposits) za shranje vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, popolnoma varne proti plamu in požaru, urejene po najnovjšem načinu ter jo oddaja strankam v najem po najnižjih cenah.
STANJE VLOG NAD 10 MILIJONOV KRON.
Bračni ur: od 9 do 12 dopold. in od 3 do 5 popold. Izpisi se vsak dan oddajo ob urah

kupovali smo pridno cvetlice in drug. vojne znake od brhkih gospodčin, ki so s tem marljivo nabrale čedno svotico Hvala jim!

Listnica uredništva.

G. Anton Parovel, vojna pošta 72. — Na Vašo dopisnico, pisano 18. t. m., Vam naznanjamo, da smo prejeli od Vas pred daljšim časom, kedaj, ne vemo natančno, neko poročilo, ki smo ga priobčili v listu. Stvari, ki jih omenjate v sedanjem dopisu, pa nismo prejeli. Najbrž se je izgubilo med potoma, kar je pač lahko mogoče in kar se dogaja v sedanjem direndaju le prepogostoma. Sicer Vas pa prosimo za nadaljne dopise s fronte, ki jih bomo vedno radi priobčevali. Vas prisrčno pozdravljamo in vse naše rojake tam gori na severu. Bog Vas živi vse in na veselo svidenje v našem Trstu!

Cene raznih živil v Trstu.

(Dne 26. avgusta 1915.)

Moka bela	K 2— kg
Sladkor	K 1— kg
Meso (govorje) sprednji deli	K 4.32 kg
zadnji	K 4.44 kg
Meso telečje	K 7.20 kg
Meso kostrunovo	K 2.40 do 2.60 kg
Slanina (soljena)	4.40 do 5.40 kg
Gaiat kuhana	K 12— kg
Maslo sirovo	K 6— kg
Sir (emmental)	K 5.40 kg
Kokoši	K 7.50 do 8.50 eden
Piščanci	K 8— do 4— eden
Polenovka suha	K 2.20, 2.40 kg
namočena	1.28 kg
Riz	K 2.12, 2.32 kg
Fazol	K 1.28 kg
Bob	K 1.60 kg
Zelje (sladko)	K — 40 kg
Zelje (kislo)	K — 56 kg
Ječmen	K 2— 2.60 kg
Fizol (stročji) vinarjev	32, 36 kg
Krompir	20 do 24 kg
Paradižniki	28, 32 kg
Radik	4 do 6 merica
Salata	10 do 12 glava
Cesen	6.8 glava
Čebula	K 64, kg
Jajca	18 do 20 komad
Bade	2.8 komad
Pesa	2 do 8 komad
Malancane	3.4 komad
Kumare	2 do 4 komad
Koleraba	6 do 8 komad
Mleko	56, 60 liter
Olje (najceneje)	K 2.52 liter
Tunina	K — kg
Cevoli	K — kg

== MALI OGLASI ==

se računajo po 4 stot. besedo.
Mestno tiskano besedo se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Kupujem kaklje vsake vrste. Ulica Solitario 21 (pri mestni bolnišnici). — Jakob Margon. 129

Čortega dečka poštenih starišev, s primerno šolsko izobrazbo sprajme Ferdo Spilar, trgovina z mešanim blagom v St. Petru na Notranjskem. 375

Vino 679 hl črnega istrskega zajamčenega, 9.25 stopinj, bogato na barvi, pristno; 200 hl belega, istrskega 8 stopinj; 600 hl belega burgundca 11 stopinj in 100 hl tudi burgundca 12 stopinj; 50 hl specijelnega moškata 12 stopinj; 148 hl dalmatinskega aromatičnega tropinovca; 3000 kg malinova kakor tudi domači šampanjec, peneči refok, namizni konjak, rum itd. Prodajam vse proti takojšnji oddaji izven mesta ali v mestu po absolutno konkurenčnih cenah. Jakob Partina, slovenska trtka, ex kavarna Goldoni. 372

Več usnarjenih pomočnikov in tega dela vajeni delavci dobe delo in stanovanje v tovarni unaja Franc Knafljš, šmartno pri Litiji. 374

Tužnim srcem javljamo čislenu starešinstvu in občinstvu, kakor tudi vsem prijateljem in znancem, da je po kratki in mučni bolezni v Gospodu zaspal dne 25. t. m. preč. gospod

Josip Omers

vpokojeni župnik sežanski, imejitelj zlatega zaslužnega križca s krono i. t. d. i. t. d.

v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji.

Blagega in nepozabnega pokojnika priporočamo v blag in trajen spomin.

ŽUPANSTVO - SEŽANA

dne 26. avgusta 1915.

Marko Žnidaršič, podžupan.

Veliko skladišče klobukov
dežnikov, bele in pisane srajce, izlask. platna žepnih robce, moških nogovic itd.
K. Cvenkel Trst Corso 28
Cene zmerne. — Postrežba točna.
Narodna trgovina. — Narodna trgovina.